

SÖDERBYBLADET

Nr 3 Årgång 14 april 2014 ISSN 1459-8493
Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund Byaråd r.f.

öppnar 3.5.2014

veckoslutsöppet 3.5.-25.5.

Fredag kl 11-19

Lördag kl 10-18 och

Söndag kl 11-19

Märk söndagsöppethållningstid på Kristi Himmelfärdsdag 29.5. kl 11-19

Öppet varje dag fr.o.m. 26.5.
sö-fre kl 11-19 och lö kl 10-18.

Sommartorg 12.7.2014.

I september håller vi veckoslutsöppet under tiden 1.9.-28.9.

Välkomna!

Radhus i Södra Vallgrund... kanske?

Fredagen den 25 april finns det möjlighet att bekanta sig med den tilltänkta tomten för radhusbygge i Södra Vallgrund.

Radhusgruppen har beslutat att ha visning över området för att se hur stort intresset är för projektet. Är det skäl att fortsätta projektet eller är intresset så litet att radhusplanerna måste skrinläggas?

Vi träffas på gården vid UF-lokalen 18.00 för att vandra iväg mot "Sundberget". Har man intresse för projektet men inte möjlighet att komma på detta visningstillfälle, kan man kontakta Johan Rönn 050 313 0696 eller Sune Back 050 550 2224 för att komma överens om en annan tid för visning. Ring även om det finns andra frågor som berör projektet!

Vårtecken

Staren sågs hos Birger Öster 14.3.2014.

Kungörelse

Medlemmarna i Södra Vallgrund Handelslag kallas till ordinarie årsstämma 29.4.2014 kl 19.00 i UF Havsbandets lokal. På stämman behandlas de i § 11 av Handelslagets stadgar nämnda ärenden, samt ändring av § 21 i stadgarna till att lyda: Revision enligt revisionslagen.

Södra Vallgrund Handelslag

UF Havsbandet informerar

Vappenfest 2014

Snart är det dags för Vappenfest vid lokalén, med mat och dans. För musiken står Leif-Fridolfz (ca kl 21-01.30).

Meny: Grekisk sallad med gröna oliver och saltorkad tomat, ört-/olje-/balsamico-dressing, Bröd och färskoströra, Oxbringa med rödvinssås, Parmesanostpotatis, Rostade morötter smaksatta med honung, Kaffe och efterrätt

Barnmeny: Grillspett, pommes frites, grönsaker, kall dipsås, Efterrätt

Anmälan tas emot av Annelie Sten tfn 050 363 8220. Sista anmälningsdag 25.4.

Pris: Mat + dans 30,-

För barn under 12 år: 10,-

Barn under 5 år: gratis

Endast mat: 20,-

Endast dans (fr. kl 21) 10,-

Ps. Anmäl gärna även om du bara kommer på dansin

Ps2. Har du specialdiet så berätta det när du anmäler dig så kan vi ta det i beaktan.

Som avslutning för årets **öppet hus**-verksamhet ordnas **disco** fredagen 16.5. Mer info kommer till skolan.

Bya-tramp-kamp

Söndagen den 25.5. mellan kl 14-17 cyklar vi till Norrbys lokalin och skriver namnet i gästboken. De cyklar till vår lokal och gör det samma. Efter kl 17 ser vi vilken by som har flest hurtbullar... Den vinnande byn får ha vandringspokalen till nästa tävling. 2012 ordnades Tramp-kampen sist, och den kampen vann Söderbys. Så ALLA med nu och se till att pokalen får pryda vår lokals prishylla igen ;-) Servering till passligt pris finns på båda ställena. Ingen föranmälning behövs, bara namnet i boken i Norrbyin!!!

UF Havsbandet r.f. är tacksam för alla medlemmar som har betalt in **medlemsavgift**. Är det ännu någon som har glömt bort det så kommer informationen om medlemsavgifterna här igen: 6 € (personer 15 år och uppåt) 4 € (personer under 15 år) till konto nr: FI5056703920008291.

Ni kommer väl ihåg att **boka lokalen** i tid **för er fest**. Ska ni gifta er, fira födelsedag eller examensfest är vår lokal ett ypperligt och välutrustat ställe. Vänligen kontakta Sanna Sund 040 770 9951 för bokning. På vår hemsida www.ufhavsbandet.sou.fi finner ni mer information om lokalen.

Mariella Gull

Hyggesrester och omkullblåsta träd

Är du intresserad att ta tillvara hyggesrester och omkullblåsta träd på de områden som samfälligheten gallrade i vinter? Kontakta i så fall Anders Back 050 591 9142 senast 30.4.2014.

Oförskämda pojkar

Bråtakaalas Vendla bad mej komma och köra dynga med vår häst till deras åkerplätt i Marken. Jag lovade på det villkoret att jag fick min kamrat Holger till hjälp. Dyngston stod ute och var naturligtvis genomfrusen. Året var 1945. Vendla bjöd oss på mat och under tiden som hon gick ut för att hämta ved så passade vi oförskämda ynglingar på att skämta om hennes egendomliga beteende.

Vendla levde ogift tillsammans med sin 90-åriga far som låg i högsängen bakom "tepane" i ett hörn av rummet. Våra skämt uppfattades synbarligen av den gamla gubben som plötsligt kraxade till och fick oss ynglingar att tystna.

- Ja trodd att hande va dö, viskade Holger.

- Int än, kom det från tepane.

Huset är bortrivet men fähuset står fortfarande kvar längs Sommarö-sundvägen.

Lars-Ola Berg

Marthakretsens kakdekorationskväll 6.5.

Annika Brokvist lär oss hur man dekorerar kakor 6.5. i skolan. Kontakta henne om du vill delta, så får du höra vilka ingredienser och hurudan kaka du skall ha med.

Studiecirkel i tidningsmakeri och marknadsföring startar 28.4.

På årsmötet diskuterades ett annat sätt att samla in material för vår byatidning. Nu är det svårt att få ut information om när nästa tidning kommer, och det är inte alltid aktiviteterna blir marknadsförda som de kunde.

Vi diskuterade möjligheten att starta en studiecirkel kring Söderbybladet. **För att komma igång uppmanas alla föreningarnas styrelser i byn med omnejd att delta med en eller två representanter till detta första möte, som blir av måndagen 28.4. kl 18 i Sommaröhallen.**

Studiecirkelns syfte

* Vi planerar de kommande utgivningsdagarna så att alla föreningars evenemang kan bli marknadsförda. Tidningen utkommer 10 gånger per år, ungefär med 5 veckors mellanrum. Fastslagna utgivningstidpunkter är Sommaröhallens öppning i maj, Sommartorg & Byafest-evenemanget i mitten av juli och julöppningen i slutet av november. Övriga utgivningar kan

planeras enligt behov. **Hemläxa till alla deltagare som är evenemangsordnare blir att anteckna alla redan bestämda datum för kommande evenemang. Ta med på måndag.**

* Varje förening har alltid en deltagare på plats, det behöver inte alltid vara samma person. Ju fler vi är, desto större variation i text. Studiecirkelns deltagarantal är dessutom bestämt av Studiecirkeln (utan deltagare inget ekonomiskt stöd).

*Stöd för studiecirkel är 4 euro per lektion och en studiecirkel är 30 lektioner lång. Om vi har utgifter så har vi möjlighet att redovisa dessa efter studiecirkeln, och eventuellt få tillbaka utgifterna mot kvittens.

* Alla får delta (en gång, varannan gång, alla gånger eller hur det passar) för att diskutera evenemang eller för att lämna in inlägg eller tips på material till tidningen.

Förslag på vad vi kan göra tillsammans är
- vi skriver annonser och texter tillsammans, som vi sedan hjälps åt att lägga ut på t.ex.:

- föreningarnas hemsidor
- byakalendern
- evenemangskalendern
- Korsholms händelsekalender (material skall inlämnas senast 30.4.)
- Facebook
- Vasabladets föreningsspalt och torgplatsen
- anslagstavlor
- "turistställen" och alla andra ställen vi kommer på
- vi kan göra broschyrer
- göra medlemsregister
- uppdatera Byainfomappen till publicerbart skick samt
- hjälpas åt att skriva bidragsansökningar.

Vi bestämmer en lämplig vardagskväll för fortsatta träffar, t.ex. varannan torsdagskväll. Följande träff skulle i så fall bli torsdagen 15.5. Nästa tidning skulle därmed komma ut efter 15.5. beroende på material och evenemang.

Välkomna med!

Rådjur i rabatten

Alla vi däggdjur har invandrat - flyttat hit, planterats ut, eller gift in oss.

Rådjur med sina stora kloka ögon finns i sagorna. På sina vingliga ben verkar de oskyldiga och rara och tilltalar barnen. Rådjur har inte tidigare funnits i skärgården. Nu finns de här, ökar i antal, och ställer till allt större bekymmer för många av oss. Att vara söt och gullig räcker inte långt ifall de negativa konsekvenserna blir för många.

I början av förra århundradet spred sig rådjuren via Karelska näset till Finland. De första iakttagelserna är från 1903. Utplanteringarna försnabbade spridningen åren 1975-1993. Rådjur äter höväxter på sommaren, ris, kvistar från träd och buskar samt skott, bär och svampar. Rådjur är inte alls skygga när lökar, blomskott och knoppar dukas upp i våra trädgårdar.

Varmare vintrar medför tunnare snötäcke och älgar, hjortar och rådjur rör sig över större områden och kan förorsaka faror i vägtrafiken. Anders Hjortman, skogsvårdsinstruktör vid Skogsvårdsföreningen Österbotten säger att rådjuren äter både gran och tall och att den växande rådjursstammen ökar skadorna på plantskogarna. www.skogsbruket.fi.

Älgflugan har blivit ett äckligt höstinslag i våra bärskogar. Älgflugan förökar sig hos älgen men har påträffats hos vitsvanshjort, rådjur, får, hund m.fl.

Rådjur är bärare och spridare av fästingar. En ökning av rådjursstammen har under de senaste åren bidragit till att antalet fästingar ökat. Hjortdjuren producerar mängder av fästingar. Vi känner till borrelia, tbe och kumlingsjukan och enligt www.netdoktor.se bär var tionde fästing på ny smitta, som leder till allvarliga infektionstillstånd som rickettsia helvetica. Man har också hittat ett samband mellan fästingbett och köttallergi.

Nu ställer jag samma frågor som Börje Anderson. Vem tar ansvaret för att dessa djur håller sig borta från trädgårdar och vägar. Att efter ett besök på gräsmattan kontrollera barn och djur för att så snabbt som möjligt få bort fästingar börjar vara rutin – lite problem har jag med att kontrollera min egen rygg. Men tänk om ett barn får bestående men på grund av ett fästingbett! Vem bär då ansvaret, är det rådjuret eller den som vintertid utfodrar och håller stammen vid liv?

Kristina M Back

Dramat under körsbärsträdet

Det såg ut att bli en alldeles vanlig morgon. Klockan var 7, tisdagen den 15 april, vi hade just stigit upp. Vädret var halvmulet, ett par grader varmt, marken var snöfri sedan länge. Bofinkar och talgoxar hade samlats på marken under fågelbrädet och åt sitt morgonmål. En grann fasantupp stod en bit ifrån. Stararna satt i aspen i närheten av sin holk.

Plötsligt svitchade något förbi köksfönstret. En rovfågel, tänkte jag. Småfåglarna hade försvunnit, sökt skydd någonstans. Fasantuppen hade gömt sig under enrisbusken. Jag fortsatte röra i gröten. Efter ett par minuter händer något överraskande. Fasantuppen springer ut över trädgården med snabba, långa steg, flaxar med vingarna. Efter sig har den en duvhök som inte har minsta svårighet att slå klorna i den flyende fasantuppen.

De tumlar om några varv, fjolårslövet flyger omkring när två stora fåglar flaxar med sina vingar. Till slut står rovfågeln ovanpå sitt byte. Fasanen försöker slita sig loss men ju mer den rör sig desto mera klämmer rovfågeln ihop sina starka, vassa klor. När fasanen lugnat sig, gör rovfågel ett försök att lyfta med sitt byte. Det lyckas inte alls, den är för tung. I stället börjar den dra fågeln hit och dit längs marken för att hitta ett säkrare ställe där den kan inta sitt skrovsmål. Det stället blir under körsbärsträdet, mitt framför vårt köksfönster.

Rovfågeln börjar slita dun och fjädrar av sitt byte. Med sin kraftiga, krokiga näbb får den lätt upp ett hål i fasanens skinn. Köttslimor hänger ur rovfågels mun som den snabbt slukar. Plockar mera fjädrar, äter mera köttslimor och inälvor. Näbbroten blir alldeles blodig.

Tiden från att duvhöken slog fasanen tills den flög iväg, mätt och belåten, blev en timme och 15 minuter. Hela tiden stod jag i fönstret och kunde följa med händelsen på 10 meters avstånd. Tur att Annette hade övertagit grötkoket.

Ibland tänkte jag, borde jag ha försökt rädda fasanen. Vem skulle jag hålla med? Rädda fasanens liv eller tänka på duvhöken som säkert var utsvulten. Naturens lag är ju sådan att den starkare tar den svagare. Det blir ofta fel om människan försöker ingripa.

Efter det dramat var ordningen återställd. Vi åt vår gröt, småfåglarna återvände, stararna for ut och in i sin holk. Några kråkor och skator närmade sig för att ta sig en titt på kadavret. På avstånd hördes en fasantupp stå och ropa som en hes sergeant, påminnande om att livet går vidare. En korp flög över gårdstunet på ganska låg höjd.

En unik naturupplevelse rikare kunde vi fara till Smedsby och öva seniordans.

Börje

Till sist

Jag har stora förhoppningar på materialinsamlingsivern inför nästa nummer av Söderbybladet. Vi träffas väl 28.4. i Sommaröhallen? Då träffas även arkivgänget sista gången inför välförtjänt sommarlov.

SÖDERBYBLADET
Södra Vallgrund Byråd r.f.
Monika Nissander
Tfn 040 58 679 58
e-post: [soderbybladet\(a\)outlook.com](mailto:soderbybladet(a)outlook.com)
www.korsholmsskargard.fi > föreningar och
samfälligheter > Södra Vallgrund Byråd r.f.

Material till nästa tidning kan inlämnas bl.a.
28.4.2014 eller senast vecka 20.